

Guia didàctica

Segon cicle d'educació infantil

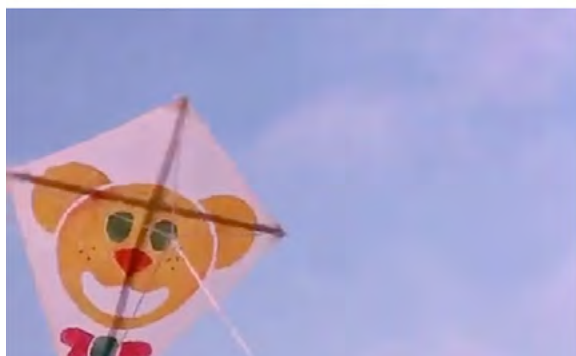
Material didàctic elaborat per Teleduca. Educació i Comunicació

Cicle de Cinema i Drets dels Infants CRÉIXER JUGANT

2017 - 2018

JUGUEM COM LA PETITA ANNA I EN LUDOVIC

Alicja Björk Jaworski, Lasse Persson i Per Åhlin / Co Hoedeman

Ajuntament de
Barcelona

ÍNDEX

PÀG.

<u>3</u>	1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS
<u>3</u>	1.1. Propòsit i enfocament
<u>4</u>	1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars
<u>5</u>	1.3. Drets a treballar
<u>5</u>	1.4. Marc legal relacionat
<u>7</u>	2. ELS CURTMETRATGES
<u>7</u>	2.1. Fitxes tècniques breus
<u>8</u>	2.2. Sinopsis de l'argument
<u>10</u>	2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar
<u>15</u>	3. PROPOSTA PEDAGÒGICA
<u>15</u>	3.1. Plantejament general
<u>15</u>	3.2. Per anar al cinema
<u>17</u>	3.3. Del cinema a l'aula
<u>20</u>	3.4. De l'aula al món
<u>20</u>	3.5. Recull de creacions escolars
<u>20</u>	3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat
<u>21</u>	4. MATERIAL COMPLEMENTARI
<u>21</u>	4.1. Enllaços d'interès
<u>21</u>	4.2. Bibliografia i filmografia

1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

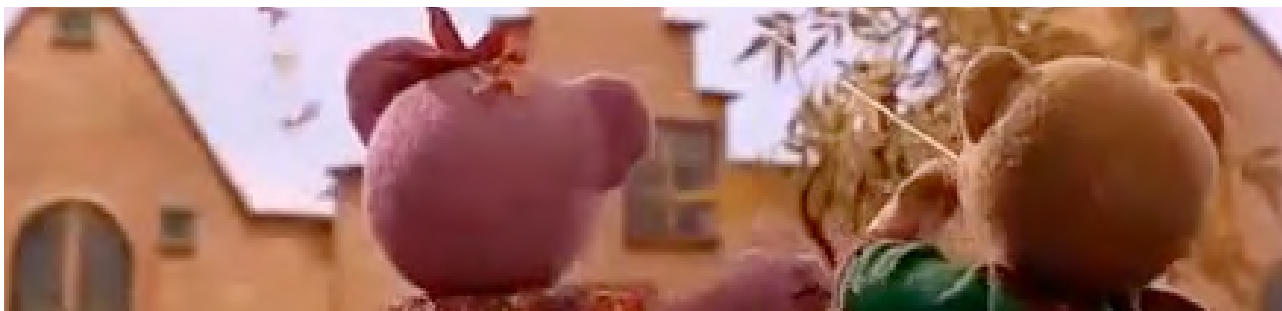
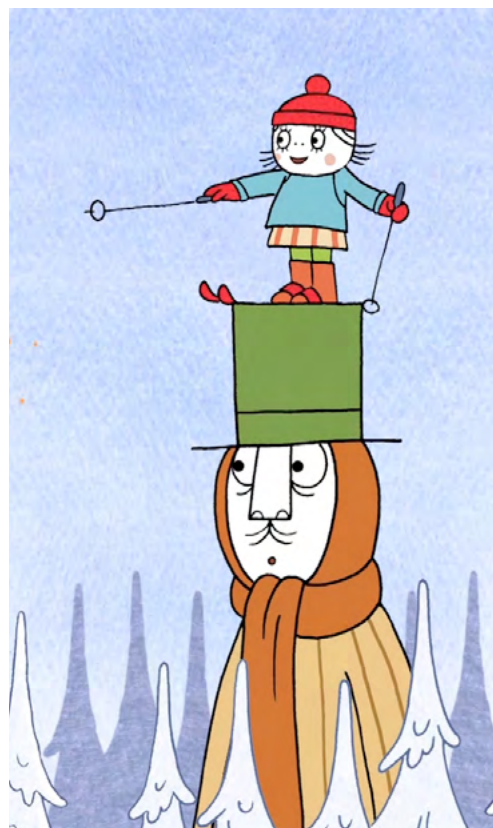
El joc afavoreix el desenvolupament dels infants, fomenta la interacció i la relació amb l'entorn. És així com configura els espais de la ciutat i les relacions entre les persones que hi conviuen. Des del Cicle de Cinema i Drets dels Infants (CCDI), amb el programa **Créixer jugant**, volem estimular la reflexió dels infants sobre els usos del temps lliure i d'esbarjo. Busquem reivindicar i promoure el valor cívic del joc com a espai per compartir, on reconèixer la igualtat i la diferència. Jugar és clau per consensuar i negociar la importància de les regles i del treball en equip, fomentant la participació des de la infància.

En l'edició 2017-18 del CCDI oferim recursos per treballar a l'aula els drets dels infants vinculats al joc. Ho fem partint de la legislació actual: Declaració Universal dels Drets Humans, Convenció sobre els Drets de l'Infant i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona. Evidenciarem com jugar no només és una eina clau d'aprenentatge, sinó també per al desenvolupament integral dels nens i les nenes.

Per a educació infantil hem seleccionat sis curtsmetratges protagonitzats per una nena molt espavilada i un osset d'allò més sensible. La sessió **Juguem com la petita Anna i en Ludovic** submergirà l'alumnat en sis històries per descobrir els drets dels infants lligats al joc. Els nens i les nenes veuran com jugar els acompanya a aprendre, gaudir del temps lliure i créixer en un ambient sa i feliç.

De nou, el recorregut pedagògic que us proposem va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i a l'entorn dels nens i les nenes. Per facilitar-lo i enriquir-lo, comptem amb el [Blog](#), on hi ha disponibles els materials didàctics, les creacions de l'alumnat, la informació de les sessions familiars i d'educació en el lleure, i eines d'interacció entre tots i totes.

Oferim recursos per treballar a l'aula els drets dels infants vinculats al joc. Jugar no només és una eina clau d'aprenentatge, sinó també per al desenvolupament integral dels nens i les nenes.

1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars

1. Aprendre a ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma

- Autoconeixement i creixement personal mitjançant el desenvolupament de diversos jocs: de maternitat, de contrastos, exploratoris, sensoriomotors, simbòlics.
- Desplegament d'estratègies d'aprenentatge, de pensament crític i d'hàbits responsables.
- Desig d'autonomia i iniciativa pròpia.

2. Aprendre a pensar i a comunicar

- Expressió i comunicació de fets, sentiments i emocions, vivències o fantasies a través del dibuix i altres produccions artístiques.
- Foment de l'expressió i comunicació d'emocions alienes, per mitjà dels diferents llenguatges.
- Identificació d'informacions proporcionades pels diferents mitjans de comunicació, i expressió de la pròpia opinió.
- Primeres passes en la construcció del coneixement i el desenvolupament del pensament propi.

3. Aprendre a descobrir i tenir iniciativa

- Interès i confiança cap a les emocions pròpies i alienes. Empatia i assertivitat amb actitud d'ajuda i de col·laboració.
- Iniciació en el treball cooperatiu i presa de consciència dels aprenentatges.
- Utilització de la intuïció, la improvisació, la fantasia i la creativitat tant en l'observació i l'escolta com en els processos creatius artístics.
- Curiositat i iniciativa per la descoberta, per fer-se preguntes, cercar informació, compartir-la i organitzar-la en els diferents models.

4. Aprendre a conviure i habitar el món

- Gust i valoració del joc com a mitjà de gaudi personal i de relació amb si mateix, amb els altres i amb l'entorn.
- Participació en projectes en comú com a mitjà per a la gestió positiva de conflictes i el foment de la solidaritat.
- Curiositat i gaudi davant les creacions artístiques i interès per compartir-ne interpretacions i sensacions, usant estratègies de percepció i/o expressió adequades.

1. Aprendre a ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma.

2. Aprendre a pensar i a comunicar.

3. Aprendre a descobrir i tenir iniciativa.

4. Aprendre a conviure i habitar el món.

1.3. Drets a treballar

1. Dret de tots els infants a gaudir del joc i del lleure.
2. Dret dels infants a viure les seves il·lusions i a desenvolupar-les en el seu temps de lleure.
3. Dret dels infants al lleure, al joc i a la participació en activitats culturals i artístiques.

1.4. Marc legal relacionat

Declaració Universal dels Drets Humans

Article 24. Tota persona té dret al descans i al lleure.

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 7. L'infant té dret a rebre educació (...). L'infant gaudirà plenament de jocs i esbarjos, els quals hauran d'estar orientats a les finalitats perseguides per l'educació; la societat i les autoritats públiques s'esforçaran a promoure la satisfacció d'aquest dret.

Principi 10. L'infant (...) ha de ser educat en un esperit de comprensió, tolerància, amicitat entre els pobles, pau i fraternitat universal, i amb plena consciència que ha de consagrar les seves aptituds i energies al servei dels seus semblants.

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Article 31. 1. Els estats membres reconeixen el dret de l'infant al descans i a l'esplai, a lliurar-se al joc i a les activitats d'esbarjo adequades a la seva edat, i a participar lliurement en la vida cultural i les arts.

Article 31. 2. Els estats membres han de respectar i promoure el dret de l'infant a participar plenament en la vida cultural i artística i han d'afavorir oportunitats de participació en activitats culturals, artístiques, recreatives i d'esplai.

Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Capítol VIII. Educació en el lleure i pràctica de l'esport.

Article 57. Educació en el lleure.

1. Els infants i els adolescents tenen dret a rebre una formació integral en el temps de lleure que els faciliti l'educació en els valors

1. Dret de tots els infants a gaudir del joc i del lleure.

2. Dret dels infants a viure les seves il·lusions i a desenvolupar-les en el seu temps de lleure.

3. Dret dels infants al lleure, al joc i a la participació en activitats culturals i artístiques.

Guia didàctica

Segon cicle d'educació infantil

JUGUEM COM LA PETITA ANNA I EN LUDOVIC

1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS

cívics i en el respecte a la comunitat i al medi (...).

3. Les administracions han d'afavorir i fomentar l'educació en el lleure i donar suport a la xarxa d'entitats socials, i n'han de fomentar la igualtat d'accés dels infants i els adolescents.

Article 58. El joc i la pràctica de l'esport.

1. Els infants i els adolescents tenen dret al descans, al joc i a les activitats recreatives pròpies de llur edat com a part de l'activitat quotidiana, i també a participar lliurement en la vida cultural i artística de llur entorn social.

2. El joc s'ha d'entendre com un element essencial del creixement i la maduració dels infants i els adolescents.

3. Els infants i els adolescents tenen dret a practicar l'esport i a participar en activitats físiques i recreatives en un entorn segur.

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

CAPÍTOL 2. Drets socials.

Article 15. Ciutat educadora.

1. Tots els ciutadans i ciutadanes de Barcelona tenen dret a disposar d'espais i recursos per a la formació i la pràctica d'una ciutadania activa a la ciutat, i que els espais de convivència (...) siguin respectuosos amb la pluralitat de valors que conviuen a la ciutat.

2. L'Ajuntament promourà el voluntariat i la participació en accions a favor de la inclusió social.

3. Es reconeix el dret dels infants i de les persones joves a la pràctica de l'esport més enllà de l'horari lectiu (...).

4. L'Ajuntament promourà l'ús, fora de l'horari lectiu i de les activitats pròpies del centre, de les instal·lacions esportives dels centres educatius de la ciutat i dissenyarà, en aquests termes, un pla que encoratgi tots els centres educatius i esportius de la ciutat a la satisfacció del dret a una activitat física i esportiva de qualitat.

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#) (lectura fàcil).

- [Declaració dels Drets de l'Infant](#) (abreujada).

- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#) (resumida).

- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#) (lectura fàcil).

2. ELS CURTMETRATGES

2.1. Fitxes tècniques breus

Títol: *Un crocodile dans mon jardin (Un cocodril al meu jardí)*

Curt de la sèrie *Quatre saisons dans la vie de Ludovic (Les quatre estacions en la vida d'en Ludovic)*

Direcció i animació: Co Hoedeman

País de producció: Canadà

Any d'estrena: 2000

Durada: 10 minuts

Animació. Versió en català

Títol original: *Skräp?/ (Trastos?)*

Episodi de *Lilla Anna och Långa Farbrorn (La petita Anna i el Tiet Llargarut)*

Director: Alicja Björk Jaworski, Lasse Persson i Per Åhlin

Argument i guió: Lena Ollmark, Anders Sparring i Jan Vierth, basat en les històries d'Inger Sandberg i les il·lustracions de Lasse Sandberg

País de producció: Suècia

Any d'estrena: 2012

Durada: 7 minuts

Animació. Versió en català

Títol original: *Un vent de magie (Un vent de màgia)*

Curt de la sèrie *Quatre saisons dans la vie de Ludovic (Les quatre estacions en la vida d'en Ludovic)*

Direcció i animació: Co Hoedeman

País de producció: Canadà

Any d'estrena: 2002

Durada: 12 minuts

Animació. Versió en català

Títol original: *Kojan (Una caseta a l'arbre)*

Episodi de *Lilla Anna och Långa Farbrorn (La petita Anna i el Tiet Llargarut)*

Director: Alicja Björk Jaworski, Lasse Persson i Per Åhlin

Argument i guió: Lena Ollmark, Anders Sparring i Jan Vierth, basat en les històries d'Inger Sandberg i les il·lustracions de Lasse Sandberg

País de producció: Suècia

Any d'estrena: 2012

Durada: 7 minuts

Animació. Versió en català

Guia didàctica

Segon cicle d'educació infantil

JUGUEM COM LA PETITA ANNA I EN LUDOVIC

2. ELS CURTMETRATGES

Títol original: *Skidturen (A esquiar!)*

Episodi de *Lilla Anna och Långa Farbrorn (La petita Anna i el Tiet Llargarut)*

Director: Alicja Björk Jaworski, Lasse Persson i Per Åhlin

Argument i guió: Lena Ollmark, Anders Sparring i Jan Vierth, basat en les històries d'Inger Sandberg i les il·lustracions de Lasse Sandberg

País de producció: Suècia

Any d'estrena: 2012

Durada: 7 minuts i mig

Animació. Versió en català

Títol original: *Une poupée dans la neige (Una nina a la neu)*

Curt de la sèrie *Quatre saisons dans la vie de Ludovic (Les quatre estacions en la vida d'en Ludovic)*

Direcció i animació: Co Hoedeman

País de producció: Canadà

Any d'estrena: 1998

Durada: 14 minuts

Animació. Versió en català

2.2. Sinopsis de l'argument

Un cocodril al meu jardí

És primavera. L'osset Ludovic surt al jardí amb una colla d'animals de paper de la selva fets a mà. Les figuretes cobren vida i s'ho passen molt bé jugant junts. Tot d'una, li fan la broma de prendre-li l'obsequi que la mare li porta per berenar. S'hi enfada i plega de jugar, però no li dura gaire. Quan comença a ploure, l'osset salva les joguines de l'aigua. Un cop a dins de casa, en Ludovic obre l'obsequi. És una capsa de les seves galetes preferides i les reparteix entre els seus amiguets de paper.

[Curtmetratge](#) (en francès)

Trastos?

La petita Anna proposa llençar els trastos vells que l'oncle té amuntegats al garatge de la motocicleta. Ell s'hi resisteix perquè li serveixen per construir enginyes com, per exemple, una avioneta amb la qual l'Anna s'enlaira cap al cel. Els trastos resulten tota una font de joguines. Finalment, l'Anna ajuda el Tiet Llargarut a endreçar els trastos al garatge, que guanya espai, i així deixen d'entorpir la motocicleta.

[Tràiler](#) del llarg *La petita Anna i el Tiet Llargarut*

Guia didàctica

Segon cicle d'educació infantil

JUQUEM COM LA PETITA ANNA I EN LUDOVIC

2. ELS CURTMETRATGES

Un vent de màgia

Estem en plena tardor i en Ludovic es diverteix al parc. Es posa molt content quan veu que un altre osset s'acosta cap a ell. "Vol jugar amb mi!", pensa. Tot es torça quan el que hauria de ser un company de jocs, no li fa cas, l'empenta a terra i el fa caure quan corre. Apareix una osseta que l'ajuda a alçar-se, es fan amics i juguen plegats, sota la mirada desconfiada de l'altre osset. Després de passar-s'ho bé junts, l'osseta regala el seu estel a en Ludovic. Quan ja ha de marxar del parc, decideix traspasar-lo a l'osset sorrut i solitari.

[Curtmetratge](#) (en francès)

Una caseta a l'arbre

La petita Anna agafa taulons de fusta per construir una caseta dalt d'un arbre. Té moltes ganes de jugar a fer cabanes i convida el Tiet Llargarut a sumar-s'hi. Ell no mostra massa destresa a l'hora de donar-li un cop de mà, però la deixa fer de prou bon grat. Un cop s'hi han aconseguit encabir tots dos, l'Anna juga a ser la mare del tiet i en pren cura.

[Tràiler](#) del llarg *La petita Anna i el Tiet Llargarut*

A esquiar!

La petita Anna convida el Tiet Llargarut a esquiar enmig del bosc. Ell no en sap gens però ella n'hi ensenya. Com que s'ho passen tan bé amb l'aventura, es van endinsant al bosc, s'allunyen cada cop més de casa i es perden quan se'ls fa de nit. Per sort, a la petita Anna se li ocorre una idea per trobar el camí de tornada a casa.

[Tràiler](#) del llarg *La petita Anna i el Tiet Llargarut*

Una nina a la neu

És hivern i fins i tot neva. En Ludovic se sent sol i somia amb els amics. Al jardí de casa seva es troba una nina de drap amb la cama esquinçada que ha caigut d'un trineu ple de ninots. La porta d'amagat a casa, en té cura, es fan còmplices i teixeixen un forta amistat. Però un dia la nina trenca una peça de l'estança i la mare d'en Ludovic s'enfada amb ell. El petit osset també renya la nina, que acaba fugint. L'endemà al matí es retroben, es reconcilien i tornen a jugar junts, però en Ludovic acaba ferit pel trineu de nines del principi i això fa que la propietària la recuperi. Com que en Ludovic es posa molt trist, ella decideix regalar-li. Una història plena d'encant i tendresa sobre la relació que uneix els infants amb la seva joguina preferida.

[Curtmetratge](#) (en francès)

2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar

Un cocodril al meu jardí

L'osset Ludovic té la sensació que ho sap fer tot i surt al jardí a jugar amb els seus animalons de papiroflèxia convençut que és el rei de la selva. Al cap d'una estona, les joguines se li rebel·len i no les pot controlar. En veure's incapaç de fer creure les figuretes, arriba un moment que els diu: "No jugo més!" i les abandona.

Com que en Ludovic té bon cor, quan s'adona que els animalons es mullaran amb la pluja, corre a rescatar-los i, un cop dins, comparteix amb ells les galetes favorites que li ha fet la mare. Hi ha un altre moment que el seu pare no el deixa enfil·lar-se a l'escala perquè és massa petit, reblant el sentiment de frustració de l'infant que ja vol ser gran.

En donar vida a les joguines de paper, el relat posa en evidència com el joc se salta fàcilment la frontera entre realitat i imaginació, convertint el jardí de la família d'en Ludovic en una selva improvisada. També dóna peu a reflexionar com els infants poden construir els seus elements de joc i gaudir-ne.

És important ressaltar el paper tant del pare com de la mare, presents quan cal. Al principi del curtmetratge la mare juga amb en Ludovic i l'ajuda a donar forma a les figuretes de paper. Després deixa que hi jugui tot sol al jardí. Quan creu que tindrà set i gana, li porta el berenar: un suc i una mica de menjar embolcallat en una capseta vermella i adornat amb un cor lluent. Així mateix, el pare actua quan en Ludovic necessita que una persona adulta li posi el límit de no pujar a l'escala.

Des del punt de vista formal, convé fixar-se que només condueix la història la veu d'en Ludovic. El relat expressa a tothora els pensaments i els sentiments de l'osset, i facilita la identificació de l'audiència infantil. La narració en primera persona té l'elegant contrapunt que les veus del pare i la mare són substituïdes per unes notes de fagot.

Trastos?

El tema principal d'aquest curtmetratge és fer veure als infants que qualsevol estri vell pot servir per construir una joguina. Qui la crea és el Tiet Llargarut (una figura adulta força especial: tot i la seva alçada sempre es posa al nivell de la nena), però qui treu tot el partit a l'andròmina voladora és la petita Anna. Junts aconseguixen despertar la imaginació i saltar-se qualsevol barrera.

En donar vida a les joguines de paper, el relat posa en evidència com el joc se salta fàcilment la frontera entre realitat i imaginació, convertint el jardí de la família d'en Ludovic en una selva improvisada. També dóna peu a reflexionar com els infants poden construir els seus elements de joc i gaudir-ne.

2. ELS CURTMETRATGES

En aquesta i les altres històries de *La petita Anna i el Tiet Llargarut*, els dos personatges demostren una gran complicitat i s'engresquen mútuament a aprendre, compartir experiències i relacionar-se amb l'entorn, sempre mitjançant el joc. L'Anna no té a prop cap altre infant amb qui poder jugar i ho supleix amb el Tiet Llargarut. Aquest fil argumental ens permet incidir en la dimensió social i comunitària del joc.

Per gaudir del joc i del lleure, els infants necessiten còmplices com el Tiet Llargarut i també fer volar la imaginació. Són dos elements claus que es posen en evidència en aquest curtmetratge i projecten les il·lusions de la petita Anna, ajudant-la a créixer i fer-se cada cop més espavilada.

Un altre tema que la parella aprèn durant aquest relat és la necessitat d'ordre. El tiet ho té tot amuntegat al garatge, de manera que al principi ni tan sols troba la motocicleta. L'Anna l'ajuda a endreçar els trastos, i aleshores tot resulta més fàcil de trobar i s'allibera espai. L'ordre és un factor clau de l'aprenentatge social de l'individu i es desplega millor en companyia. Aquesta peça l'associa a obrir possibilitats de joc i a trobar aquelles joguines que volem fer servir en cada moment.

Un vent de màgia

La màgia del vent enlaira l'estel, però sobretot obre pas a l'amistat i els bons sentiments. En Ludovic i la nova amiga del parc fan volar l'estel i planegen muntats sobre el cavallet. El vent màgic espolsa les fulles cap al nen solitari, quan es riu de la parelleta.

Destaca que l'osset sorrut acudeix sol al parc, mentre que en Ludovic hi va amb el seu pare i a l'osseta l'acompanya la seva mare. Segurament apunta que no sàpiga jugar amb altres cadells i el seu comportament estigui basat en l'agressivitat. La generositat d'en Ludovic al final del relat el sorprèn.

L'acció transcorre en un parc per a infants situat en una plaça pública. Aquest escenari evidencia el vessant socialitzador del joc i la importància que tenen als barris els espais de trobada i de joc comuns. El parc permet a en Ludovic fer coneixença tant de l'altre osset com de l'osseta. Es converteix en un lloc fet a la seva mida, on coneix la rivalitat i l'enuig, però també troba una amistat sincera i passatgera.

Resulta significativa la reacció del pare d'en Ludovic. Al principi el vigila llegint assegut en un banc. En canvi, després que el seu fill hagi estat agredit per l'altre osset, es posa a construir tranquil·lament un castell de sorra amb ell, sense alterar-se ni mirar d'intercedir entre els dos. Un cop en Ludovic se'n va a jugar amb

2. ELS CURTMETRATGES

l'osseta que arriba al parc, sembla que el pare se sent tan relaxat que continua fent el castell tot sol. Representa com un gest de complicitat a què totes les persones adultes portem un infant a dins i no costa tant fer-lo sortir.

Ressalta l'acompanyament del món adult per facilitar que els infants gaudeixin del joc, interaccionin, es relacionin i estableixin les seves pròpies aliances. El relat posa també l'accent en les expectatives de cada infant quan va a la trobada d'una nova amistat. I finalment el parc apareix com un lloc màgic on aprendre sobre la vida i les relacions entre les persones, dissenyat a la mesura dels infants.

Una caseta a l'arbre

Aquest curtmetratge concentra tres dels jocs infantils clàssics i universals: enfilar-se als arbres, fer-se una caseta a mida i jugar a mares i fills.

Sobre el primer, ningú s'oposa a què la protagonista pugui al capdamunt d'una escala tan llarga per arribar fins a dalt de l'arbre, a diferència de la reacció del pare d'en Ludovic a *Un cocodril al meu jardí*. És una forma de mostrar els arbres com un espai natural de joc dels infants. Hi ha la ironia de com el Tiet Llargarut, malgrat la seva alçada, arriba a amoïnar-se per l'alçària, quan la petita Anna el convida a enfilar-s'hi.

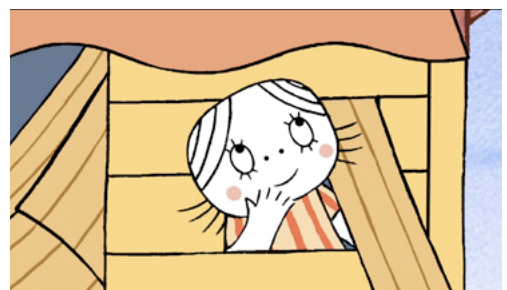
El contrast que caracteritza els dos personatges dóna força joc: ella és menuda, valenta i decidida; i ell és alt, poruc i sempre es mostra dubtós; sembla com una estratègia per enfortir la mirada del món infantil sense fer-ho a través dels ulls del món adult.

El Tiet Llargarut es mostra preocupat per l'alçària i la seguretat però no ho projecta envers la nena, s'ho aplica cap a ell mateix; mentre a la petita Anna no li preocupen ni una ni l'altra. Quan els dos personatges i la caseta s'estimben de l'arbre, l'un i l'altra treuen gravetat a l'accident i comenten: "L'alçada no era tan gran".

La construcció de la caseta és l'altre clàssic de l'imaginari infantil. Els infants juguen a reproduir l'espai de refugi (real i simbòlic) del món adult, que es tradueix en la llar. La idea és tenir-la sota control. A la vida real en són subjectes passius: se'ls dóna tot fet o se'ls diu com s'han de comportar i com s'organitza tot a casa. Per tant, construir una caseta és un espai de llibertat.

Un cop la caseta a dalt de l'arbre ja és una realitat, la petita Anna pot desenvolupar la gran representació simbòlica de la vida a la seva edat. Proposa a l'oncle (literalment atrapat a la caseta) fer-li de mare: li dóna el biberó, galetes; li fa pessigolles, el posa a

Ressalta l'acompanyament del món adult per facilitar que els infants gaudeixin del joc, interaccionin, es relacionin i estableixin les seves pròpies aliances. El relat posa també l'accent en les expectatives de cada infant quan va a la trobada d'una nova amistat. I finalment el parc apareix com un lloc màgic on aprendre sobre la vida i les relacions entre les persones, dissenyat a la mesura dels infants.

dormir... S'engresquen a jugar a mares i fills, que es tradueix en tenir cura i cuidar; i qui estableix el ritme de tot plegat és la nena.

Aquest episodi de *La petita Anna i el Tiet Llargarut* proposa un espai de joc en plena natura. Es tracta d'un escenari indispensable per al creixement dels infants però que cada cop és més escàs en models de vida urbana i entorns de sobreprotecció.

A esquiar!

Un cop més ens trobem amb una història on la petita Anna ensenya una habilitat de lleure al seu oncle. Es tracta de practicar esquí de fons i endinsar-se al bosc per fer una excursió.

Irònicament i davant el repte (com als altres episodis), el Tiet Llargarut apareix mancat d'agilitat i carregat de pors. Per això cau i ensopega amb arbres continuament. Amb l'ànim i l'entusiasme de l'Anna, aviat aprèn a esquiar. És una forma d'expressar totes les habilitats que tenen els infants per portar a terme activitats de caire esportiu i en plena natura. Amb els rols totalment canviats, s'ironitza sobre les cauteles que prenem les persones adultes a l'hora de plantejar noves activitats als infants i ensenyar-los a practicar esports, així com de guiar-los pel bosc o la muntanya.

Les pors i les ineptituds de l'oncle es manifesten també en el seu temor a perdre's pel bosc i no saber tornar a casa. Serà la nena qui trobarà la manera de fer el camí de retorn. La història incideix en aquesta inversió de rols que es repeteix en tots els episodis de *La petita Anna i el Tiet Llargarut*. El fet que la nena ensenyi i guïi a la persona adulta fa pensar sobre la necessitat de deixar-nos portar més pels infants a l'hora de jugar i fer activitats de lleure conjuntes, de no voler assumir la direcció a tothora. Gaudir, viure il·lusions, participar, créixer i desenvolupar-se integralment també significa que els infants puguin assumir un rol protagonista. Això no treu que les persones adultes ens inhibim de les nostres responsabilitats ni deixem d'establir els límits.

La protecció no hi deixa de ser present. Cal destacar que els dos protagonistes són família i que en totes les històries desenvolupen activitats de lleure junts, o sigui, que assumeixen els reptes i els riscos plegats. La petita Anna se sent ben acompanyada i protegida pel Tiet Llargarut, tot i que li calgui que ella el guïi i li ensenyi coses. En definitiva, és una paràbola.

Ressalta un cop més que l'activitat de lleure es realitzi a l'aire lliure, a la natura, encara que sigui en ple hivern, estigui tot nevad i faci molt fred. Això sí, nena i oncle ja procuren abrigar-se bé i agafar tot el que els fa falta abans de sortir a esquiar.

La petita Anna i el Tiet Llargarut proposa un espai de joc en plena natura. Es tracta d'un escenari indispensable per al creixement dels infants però que cada cop és més escàs en models de vida urbana i entorns de sobreprotecció.

2. ELS CURTMETRATGES

Una nina a la neu

Com al conte *Un cocodril al meu jardí*, a en Ludovic li agrada jugar a ser gran en relació a les joguines. Aquí es mostra ben capaç de guarir i cuidar la nina que s'ha trobat ferida: li cus la cama amb la llana de la seva mare, l'alimenta d'amagat, li prepara un llit per descansar, li llegeix contes, li ensenya a fer un nino de neu... Tot això teixeix una relació especial entre l'osset i la nina, que es converteix en la seva joguina preferida.

Un altre tema central d'aquest curtmetratge és que el pare i la mare (que representen el món adult) no deixen que l'osset tingui tota l'autonomia que ell voldria. Ell mira de resoldre-ho a través del joc i construint-se petits espais de llibertat. En un primer moment, el pare no el deixa sortir a fora el pati perquè està nevat i fa molt fred, però al final ho aconsegueix. Quan en Ludovic diu a la nina que no pot sortir del jardí perquè és massa petita, resulta que l'accidentat és ell perquè va de gran i se salta els límits de la tanca. En definitiva, l'autonomia es planteja com un estira i arronsa constant.

En Ludovic s'enutja molt quan la mare el renya per la figureta que ha trencat la nina. La seva resposta és castigar-la també, però s'equivoca, perquè se'n va dolguda i ell pateix la seva absència. Sembla ser que jugar a ser gran funciona sempre i quan no s'entri en desplegar accions de castig, i només quan la situació es considera justa.

Per a en Ludovic (com per a qualsevol infant), el joc és un espai on desenvolupa el seu desig de ser gran, d'aprendre sobre la vida i de relacionar-se amb altres i l'entorn. Experimenta amb els esdeveniments que li van succeint i als quals l'aboca el joc. Com que pren autonomia per resoldre situacions i aplica pautes de conducta apreses del món adult, l'infant quan juga genera oportunitats d'aprenentatge significatives. Són situacions que sorgeixen d'ell mateix, de l'aprendre fent i decidint. Crea un espai de gaudi i de creixement personal vinculat a les seves il·lusions i la necessitat d'anar-se fent gran. Aquest és l'enorme valor educatiu que té el joc per als infants.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la sessió **Juguem com la petita Anna i en Ludovic** es conforma de cinc moments educatius complementaris:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 4 hores, com a màxim).
4. Acció per compartir al [Blog](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3.2. Per anar al cinema

Abans d'anar al cinema us suggerim desenvolupar una activitat prèvia a l'aula d'una hora de classe. Us proposem un possible enfocament de la sessió però el podeu adaptar com millor us convingui i sobretot en funció de si treballem amb P3, P4 o P5.

S'obre una roda d'aportacions dels nens i les nenes de la classe perquè enumerin a què els agrada jugar, amb qui s'ho passen millor i en quins espais gaudeixen més del joc. En funció de l'edat, es pot recollir el llistat de participacions a la pissarra o bé complementar-les amb algunes imatges (15').

A continuació, es comenta quines són les idees que han sortit més repetides i entre tots i totes s'intenta esbrinar per què. És important anar donant veu al màxim nombre d'infants (10').

Acompanyant-ho amb il·lustracions de suport (en paper o projectades), el/la mestre/a pot ressaltar què ens aporten alguns dels jocs mencionats, què aprenem jugant-hi i com ens ajuden a créixer. Convé combinar-ho amb la recollida d'opinions i punts de vista dels nens i les nenes de la classe sobre les noves descobertes que facin amb la posada en comú col·lectiva.

Aquesta serà una bona ocasió per explicar que els nens i les nenes de tot el món tenen reconeguts uns [drets](#) i que un de molt important és el de jugar. Per això el món adult i l'escola tenen el compromís que els infants puguin gaudir del joc com un element essencial de creixement i maduració (15').

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).

2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.

3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 4 hores, com a màxim).

4. Acció de compartir al [Blog](#) de les creacions de cada grup classe.

5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

La idea és comentar el llistat de drets dels infants que proposem treballar:

1. Dret de tots els infants a gaudir del joc i del lleure.
2. Dret dels infants a viure les seves il·lusions i a desenvolupar-les en el seu temps de lleure.
3. Dret dels infants al lleure, al joc i a la participació en activitats culturals i artístiques.

És important lligar-los amb tot allò que hagi sorgit del cúmul d'aportacions i la posada en comú. L'objectiu és provocar una descoberta participada sobre la importància que el joc té en la vida dels infants (10').

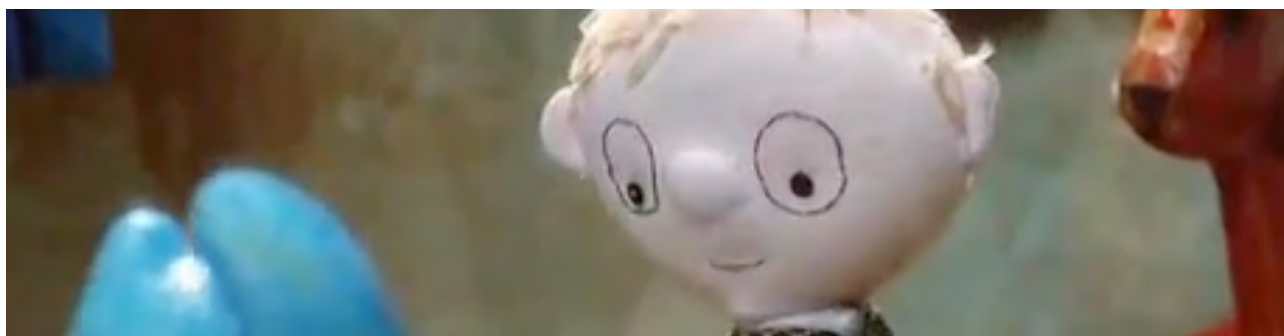
Tant aquesta descoberta com un petit resum del debat portat a terme a l'aula conformen el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, a poder ser un nen i una nena.

Com a tancament de la sessió o bé el dia abans d'anar al cinema (en funció del temps disponible), recomanem fer una breu presentació de la sessió **Juguem com la petita Anna i en Ludovic**.

Si es disposa d'Internet i equips de visionat a l'aula, la millor opció és passar el tràiler de *La petita Anna i el Tiet Llargarut* i/o algun fragment d'un dels tres curts d'en Ludovic, encara que sigui en francès. [Veure la pàgina dels curtsmetratges a l'apartat 2.2](#). Si no és el cas, l'alternativa és imprimir alguns fotogrames de la pel·lícula o dels curtsmetratges. De forma complementària, es pot llegir i comentar alguna sinopsi (10').

L'objectiu d'aquest treball previ a l'aula és situar el context de les creacions audiovisuals escollides i els drets a treballar, i també preparar l'anada al cinema entre tots i totes. Així mateix, és una bona oportunitat per extreure els elements claus que, en veu de dos portaveus, cada grup classe aportarà a la posada en comú que organitzarem a la sala abans de començar la projecció.

Durant la posada en comú a l'aula, es pot explicar que els infants de tot el món tenen reconeguts uns drets i un de molt important és el de jugar.

3.3. Del cinema a l'aula

Dibuixem que juguem i juguem!

Després d'anar a veure la sessió de curtmetratges, proposem portar a terme una activitat de creació a l'aula que es basa a subdividir el grup classe en quatre subgrups (potser per taules o racons).

El punt de partida és que cada equip se centri en una o dues idees dels tres drets dels infants a treballar:

1. Dret de tots els infants a gaudir del joc i del lleure.
2. Dret dels infants a viure les seves il·lusions i a desenvolupar-les en el seu temps de lleure.
3. Dret dels infants al lleure, al joc i a la participació en activitats culturals i artístiques.

Cada subgrup acabarà elaborant una sèrie de 4 a 6 dibuixos al voltant de les idees clau del dret escollit.

Per començar l'activitat, s'aconsella revisar algunes imatges dels films, decidir els subgrups de treball i adjudicar a cada equip un o dos temes que es desprenguin dels tres drets. Tot seguit, cada alumne/a farà un dibuix o dos sobre les escenes que li hagin cridat més l'atenció. Després es mirarà els que han fet els companys i companyes de taula o racó, per veure què aporta cadascú. Aquest serà el punt de partida per acordar el guió de la sèrie de 4 o 6 dibuixos en grup. Aquí es pot preveure una petita posada en comú que servirà per ordenar idees entre tots i totes.

Un cop s'hagin compartit les idees de cada nen/a, cada subgrup passa a elaborar la sèrie de dibuixos, per parelles. Si pel nivell educatiu es dona el cas, poden escriure un títol que faci referència al dret tractat. En acabar les il·lustracions, cada equip podria pintar els dibuixos o treballar-los amb *collage*, la tècnica que el/la mestre/a trobi més convenient i interessant, en funció de l'edat i les arts plàstiques que estigui explorant.

1. Dret de tots els infants a gaudir del joc i del lleure.

2. Dret dels infants a viure les seves il·lusions i a desenvolupar-les en el seu temps de lleure.

3. Dret dels infants al lleure, al joc i a la participació en activitats culturals i artístiques.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Per finalitzar, es proposa organitzar una posada en comú a l'aula perquè cada subgrup expliqui a la resta quines idees del dret a jugar ha treballat i com l'ha plasmat en imatges. Amb aquesta presentació i petita reflexió, s'aconseguirà fer una bona repassada als drets dels infants abordats durant les activitats portades a terme entre abans i després d'anar al cinema.

El resultat de cada subgrup es digitalitzarà per després compar-tir-lo al [Blog del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#) amb la resta d'escoles participants. Per grup classe, també es pot confeccionar una presentació conjunta, en format digital, de les sèries de dibuixos dels quatre subgrups.

Aquesta activitat pot desenvolupar-se en una sola sessió d'una hora de classe. En aquest cas, en primer lloc, cal fer una distribució de subgrups i tasques, una explicació breu de l'activitat i una recollida ràpida d'impressions de l'anada al cinema. En base a tot això, es distribueixen els quatre temes sobre els drets dels infants relacionats amb el joc i el lleure, i se n'adjudica un a cada equip de treball. La segona part de la sessió es dedica a què cada subgrup elabori la seva sèrie de dibuixos.

Si és possible, recomanem que l'activitat de creació a l'aula agafi un tractament més transversal al currículum i es pugui desplegar en diverses sessions. La durada ideal és de quatre hores lectives. Així es dona pes a la revisió dels drets a treballar i dels currtmetratges, la reflexió individual i col·lectiva, l'elaboració i la posada en comú de les creacions fetes a l'aula, i la recollida de les idees que vagin sorgint al llarg del procés.

L'objectiu d'aquesta activitat és que, entre tot el grup classe, s'elaborin quatre sèries d'il·lustracions sobre diferents aspectes del dret dels infants al joc, partint dels dibuixos individuals que sorgeixin després de veure els currtmetratges.

QUADRE RESUM: DEL CINEMA A L'AULA*

DURADA	PROCEDIMENTS	CONTINGUTS
1 hora	Creació dels subgrups, assignació del dret a treballar i distribució de tasques. Visionat d'algun fragment dels curts.	Treball sobre cada un dels drets proposats i recordatori de com els curts ens serveixen per parlar-ne.
1 hora	Realització dels primers dibuixos individuals. Presa d'acords sobre el guió de la sèrie de 4 a 6 dibuixos per part de cada subgrup.	Els dibuixos poden expressar les primeres impressions sobre els curtsmetratges i/o el dret assignat. Per taules o racons, petit canvi d'impressions al voltant dels dibuixos que han anat sortint i què expressen.
1 hora	Per parelles, elaboració dels 4 a 6 dibuixos que configuren la sèrie de cada equip de treball per després passar-los a pintar o bé guarnir fent servir <i>collage</i> .	En el marc de l'equip de treball, s'elaboren i després es decoren els dibuixos que han resultat de les idees de tots i totes sobre el dret tractat.
1 hora	Cada subgrup o taula acaba la sèrie i, tot seguit, explica la seva creació a la resta de la classe. Convé fer un recull final.	Realització dels acabats de la sèrie de dibuixos per part de cada subgrup i, si s'escau, escriptura del títol del dret treballat. Presentació final.

*Aquesta activitat es pot fer en una sola sessió, però es proposa un desplegament més minuciós per aprofundir en els drets a treballar a l'aula.

3.4. De l'aula al món

Un cop realitzada l'activitat de creació a l'aula i enviats els resultats per publicar-los al [Blog del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i portar a classe fotografies o il·lustracions de situacions referides als drets dels infants al voltant del joc.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre quines necessitats tenim els infants de la nostra edat per gaudir del temps de lleure.
3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **Crèixer jugant**.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat [Creacions escolars del Blog](#) i proposeu a les famílies entrar-hi.

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzada l'activitat creativa a l'aula, cada grup classe ens farà arribar les creacions dels seus subgrups de treball per email, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada escola i els compartirem al [Blog del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#), podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us enviarem per correu electrònic un qüestionari d'avaluació del Cicle de Cinema i Drets dels Infants que podreu omplir directament en línia. Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant any rere any.

L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i portar a classe fotografies o il·lustracions de situacions referides als drets dels infants al voltant del joc.

2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre quines necessitats tenim els infants de la nostra edat per gaudir del temps de lleure.

3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **Crèixer jugant**.

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

- [Blog del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#)
- [Web d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Textos legislatius a Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona (lectura fàcil):

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#)
- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#)
- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Altres:

- [Una escola amb drets](#)
- Tots els contes del concurs [Vet aquí els nostres drets](#)
- [Una mà de contes](#)
- [Joguina segura](#)
- [Jugar és un dret](#)
- [Observatorio del Juego Infantil](#)
- [Entrevista amb l'animador d'en Ludovic, Co Hoedeman](#) (en francès)

4.2. Bibliografia i filmografia

Bibliografia

- Berner, R. S. (2004). *El libro del invierno*. Madrid: Anaya
- Berner, R. S. (2005). *El libro de la primavera*. Madrid: Anaya
- Berner, R. S. (2007). *El libro del otoño*. Madrid: Anaya
- Carrier, I. (2010). *El cassó del Gerard*. Barcelona: Joventut
- Escoda, M. (2017). *Un castell de primera*. Barcelona: PAMSA
- Grejniec, M. (2010). *De què fa gust la lluna?*. Barcelona: Kalandra-ka
- Roca, M. C. (2017). *En Punxetes fa troballes*. Barcelona: PAMSA
- Portis, A. (2017). *No és una caixa*. Barcelona: Kalandraka
- Sendak, M. (2014). *Allà on viuen els monstres*. Barcelona: Kalandraka
- Col·lecció [Els Drets dels Infants](#) de l'editorial Salvatella

Filmografia

- [Tots els curtsmetratges sobre en Ludovic](#) (en francès i anglès)
- [Cuerdas](#). Pedro Solís (dir.). Espanya, 2014

Guia realitzada per David Campillo,
Lina Edo, Carme Mayugo i Oriol
Porta

teleduca@teleduca.org
93 4509826